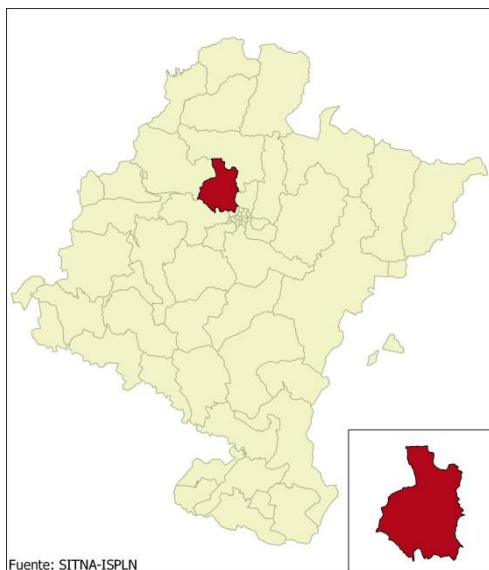

Osasun Eskualde Oinarritzkoa

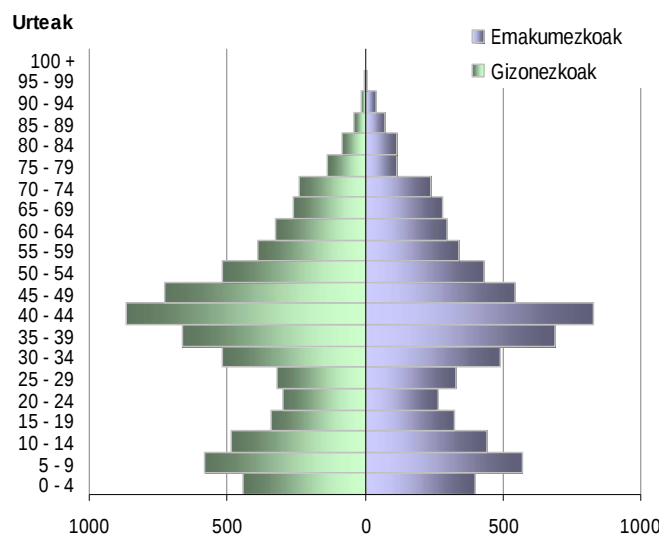
Berrioizar

Observatorio de Salud Comunitaria de Navarra
Nafarroako Osasun Komunitarioaren Behatokia

Fuente: SITNA-ISPLN

1. Argibide orokorrak

Biztanleria (2016):	14.059 biztanle
Zabalera:	127,63 km ²
Nafarroa2000 zer eskualdetakoa:	Iruña (ikus mapa)
Udalerriak:	Atetz, Ezkabarte (Zildotz bakarrik), Itza (salbu eta Aginaga, Atondo, Zia, Gulia, Itza, Lete), Txulapain, Odieta (Gaskue eta Gelbentzu bakarrik), Berriobeiti (Artika salbu), Berrioizar

potzentajeari dagokionez (%9,0), izanik azken hori Nafarroako altuena. Gainerako adierazleak Nafarroako batez bestekoan kokatzen dira, nonbait hor.

Nafarroa2000 zonifikazioan Berrioizarko eskualde oinarritzkoa, nagusiki, Iruñeko eskualdean baitago, aurrekoek gain, ondoko orrialdeko irudian agertzen dira Iruñeari dagozkion adierazleak, bizimoduei, enpleguari eta ikasketa mailari buruzko inkestetatik aterak. Horien arabera, eskualdeko gazteen %39,1ek diote alkohol kontsumo intentsiboak egiten dituztela (*binge drinking*) eta %20,8k kontsumitzen dute tabakoa egunero.

2. Komunitatea eta osasuna

30 urtetik 55era bitarteko aita-amek eta 15 urtetik beheitiko seme-alabek osatua dago, nagusiki, Berrioizarko eskualde oinarritzko biztanleriaren piramideak itxuratzen duen eremua. Berrioizarko eskualde oinarritzkoa da jaiotza tasa handiena (%11,6) eta zahartzaroko mendekotasun indize txikiena (%17,4) eta bakarrik bizi diren 80 urte edo gehiagoko emakumezkoen (%29,7) eta gizonezkoen (%15,7) portzentaje txikiena dituztenetarik.

Berrioizarko dago emaitza okerrenak agertzen dituzten eskualde oinarritzkoen %25en artean, amagandik edoskitzen duten haurrei dagokienez (%54,4), emakumezko (84,9 urte) nahiz gizonezko (78,6 urte) jaioberrien bizi itxaropenari dagokienez eta diabetesa diagnostikatua duten pertsonen

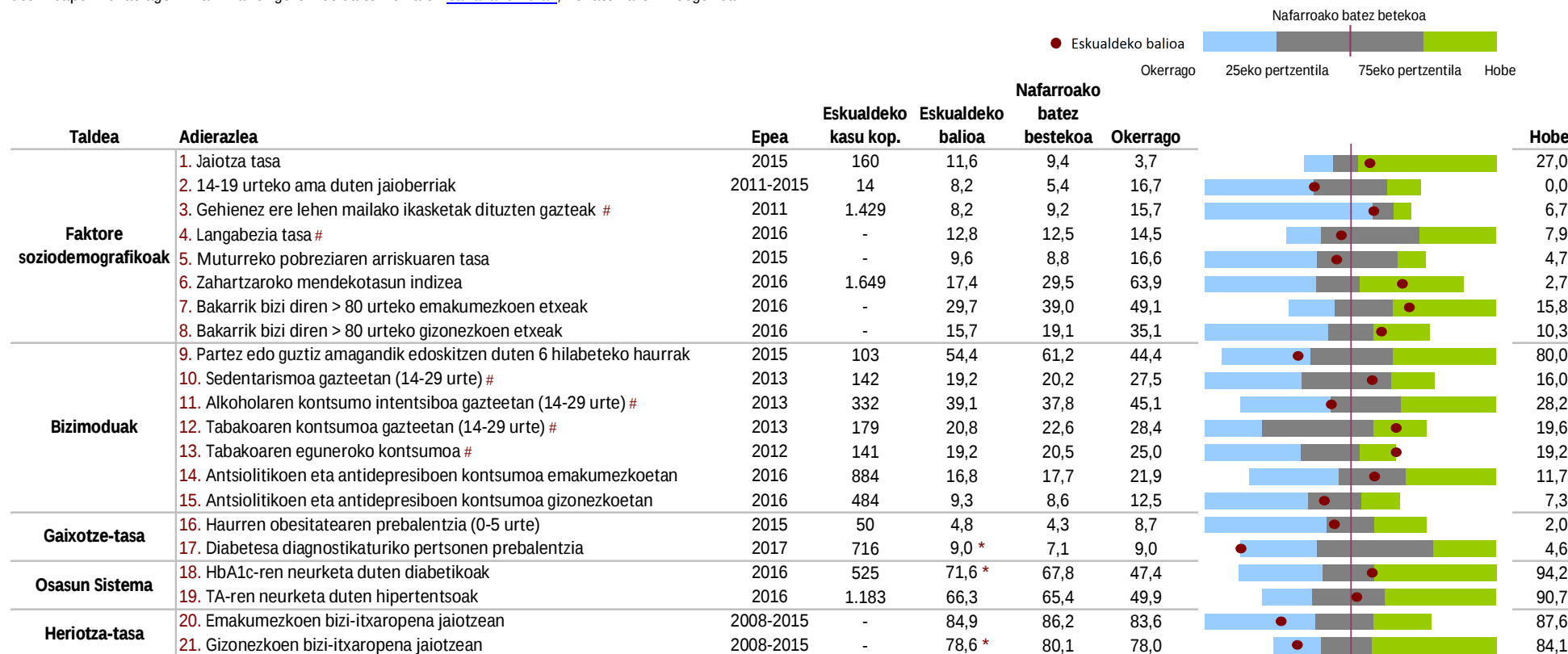
3. Osasunerako baliabideak

Komunitatean osasunerako aktiboak daude, hau da, osasuna eta ongizatea mantentzeko eta sortzeko pertsonak, komunitateak eta herriek duten gaitasuna indartzen ahal duten baliabideak (salutogenesia).

[→ Ikus eskualdeko aktiboen mapa](#)

4. Adierazleen laburpena

Ondoko irudian agertzen dira, adierazle sorta baterako, eskualdeko balioak (puntu gorria) Nafarroako batez bestekoaren aldean (barra bertikala) eta Nafarroako eskualde oinarritzkoen multzoaren aldera. Adierazleen deskribapen zehatzagorik nahi izanez gero ikus daitezke haien [banakako fitxak](#), Behatokiaren webgunean.

Adierazleen iturria: 1-2: Bizi. Mugimendu Nat.; 3: Zentsua; 4: Bizi. Aktiboaren Ink.; 5: Errenta Estat.; 6-8: Errolda; 10-12: Naf. Gazteen Ink.; 13: Bizi-Baldintzen Ink.; 14-15: Botika Prest.; 9, 16-19: Oin.Osasun Lag.; 20-21: Naf. Osasun Pub. eta Lan Osas. Inst.

Iruñeko eskualdeko adierazleak, Nafarroa 2000 zonifikazioaren arabera (NEI). Irudian adierazten diren balioen kopurua: 3., 4. eta 13. adierazleetan, 7; 10-12. adierazleetan, 6.

* Nabarmen desberdinak ($p < 0,05$) Nafarroako emaitzatik (bizimoduaren, gaixotze-tasaren, osasun sistemaren eta heriotza-tasaren adierazleentarako egindako kontrastea).

1. Jaiotze-tasa gordinak (%); **2.** Urteko ugalkortasun-tasa berariazkoa (%) 14-19 urteko amak; **3.** 2. graduko ikasketak burutu ez dituzten 20-24 urteko gazteen %; **4.** Langabetuen % biztanleria aktiboaren aldean, 4 hiruileko batez bestekoa; **5.** Etxeko guztien errentaren baturak pobreziaaren atalasetik behera egiten duenean, halako etxeetan bizi diren pertsonen % (kontsumo unitate bakoitzeko urteko diru-sarreraren medianaren %30, pertsonen banaketa hartuta. Pobreziaaren atalasea, 2015ean: 5.150 €); **6.** ≥ 65 urteko pertsonen %, 15-64 urteko pertsona guztien aldera; **7 eta 8.** Bakarrik bizi diren ≥ 80 urteko pertsonen %, adin horretan familiaren etxebizitzetan bizi diren guztien aldean; **9.** 170-190 egunetara partez edo osotara amagandik edoskitzen duten bularreko haurren %; **10.** Ohiko jardueran nahiz aisialdian jarduerara fisikoa urria edo batera egiten ez duten 14 - 29 urteko gazteen %; **11.** Azken 30 eguneko kontsumo trinkoa edo betekada (*binge drinking*) egin duten 14-29 urteko gazteen % (4 EUE edo gehiago emakumeen artean, eta 5 EUE edo gehiago gizonezkoen artean, bi ordur); **12.** Egunero tabakoa kontsumitzen duten 14-29 urteko gazteen %; **13.** Egunero tabakoa kontsumitzen duten ≥ 15 urteko pertsonen %; **14 eta 15.** Azken urtean, talde hauetarikoren bateko 3 onzi gutxienez kontsumitu dituzten pertsonen tasa doituak: N50B antsiolitikoak, N05C hipnotikoak eta lasaigarriak eta/edo N06A antidepresiboak (T. gordinak: emakumezkoak 13,9 eta gizonezkoak 7,1); **16.** Obesitatearen prebalentzia doituak 0 - 5 urteko biztanlerian, OMEak haurren hazkunderako dituen patroien arabera definiturik (z-score ≥ +2); **17.** 2 motako diabetesa duten ≥ 20 urteko pertsonen prebalentzia doituak (T. gordinak: 7,3); **18.** 2 motako diabetesa izanik, azken urtean hemoglobina glikosilatuen neurketa (HbA1c) izan duen biztanleriaren %; **19.** Azken urtean hipertentsioa diagnostikatu eta tentsio arteriala neurtu zaion biztanleriaren %; **20 eta 21.** Pertsona bat egungo heriotza-tasen arabera ustez biziko den batez besteko urte kopurua.